A°. 1861. N°. 7277.

DONDERDAG 21 NOVEMBER.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

[UT]RECHT, Donderdag 21 November.

MARINE.

[In] het verslag der afdeelingen van de Tweede [Kam]er der Staten-Generaal betrekkelijk het achtste [hoo]dstuk onzer Staatsbegrooting is er sprake van [het] instellen eener parlementaire enquête over de [inri]gting onzer marine.

[A]ls wij nagaan in welken onvoldoenden toestand ['s la]nds zeemagt zich op dit oogenblik bevindt, [niett]egenstaande er na het jaar 1854 de aanmer[kelij]ke som van ƒ 56,119,607,49⁵ voor is toegestaan; [als] wij zien, dat bijna de helft van die som voor [mat]erieel is aangewend, en dat de uitgaven voor [dat] onderdeel van het budget der marine in de laatst [verl]oopen zeven jaren ruim tien en een half millioen [meer] hebben bedragen dan vroeger het geval was, [dan] voorzeker kan het niet onbelangrijk zijn te on[der]zoeken, waaraan zooveel meer geld is besteed [ge]worden, en of, wat men er voor verkregen [hee]ft, beantwoordt aan hetgeen eene goede verde[dig]ing van ons vaderland en van onze koloniën vordert.

Dat de Tweede Kamer der Staten-Generaal, na [de] jongste verklaring van den tegenwoordigen min. [va]n marine, er voor terugdeinst, om diens stelsel [on]voorwaardelijk goed te keuren, zal ieder zaak[ku]ndige begrijpen. De nadeelige gevolgen van dat [bli]ndweg vertrouwen stellen in de wijze van aan[w]ending der toegestane gelden zijn nu weder over[tui]gend gebleken: na jaren achtereen millioenen schats [da]ar te hebben toegestaan, wordt der Kamer aan[ge]kondigd dat *onze marine nog in verval is.*

Zoolang een nieuwe minister, met een nieuw stelsel [te] voorschijn komende, kan zeggen: »Mijn voorgan[g]er heeft gedwaald, maar ik bied u thans een goed, [ik] bied u het ware stelsel aan", zoolang de verte[g]enwoordigers des volks al die stelsels ten koste der [sch]atkist in toepassing laten brengen, en men er af is [gek]et, na millioenen verspild te hebben, de porte[fe]uille neder te leggen, om zijn opvolger te laten [v]erklaren, dat men gedwaald heeft en het stelsel [g]ebleken is toch niet goed te zijn, — zóólang zal [m]en blootstaan aan verklaringen, gelijk wij er onlangs [v]an den minister van marine bij de aanbieding van [z]ijn budget weder moesten vernemen.

Was er in de Kamers een voldoend getal zaak[k]undigen tegenwoordig, dan zou de minister zich [o]p de eens of herhaaldelijk gegevene goedkeuring [d]er volksvertegenwoordigers kunnen beroepen: zijn [s]telsel zoude in dat geval ook grondig worden ontleed, [e]n er zouden geene bouwstoffen worden toegestaan, [in]dien het bleek, dat men beproeven wilde het gebouw op een zandgrond op te trekken.

Dank echter de anti-militaire gezindheid van het Nederlandsche volk, is het getal zijner verte[g]enwoordigers, die tot het leger en de zeemagt be[h]oord hebben, zóó gering, dat zij geen invloed kun[n]en uitoefenen. Er is derhalve maar één weg open, om der waarheid zoo nabij mogelijk te komen, en die is, het houden eener parlementaire enquête over de inrigting onzer marine. Wij zouden wenschen, dat die enquête niet alleen liep over hetgeen er aanwe[z]ig is en vereischt wordt tot onze verdediging, tot de bescherming van onzen handel, niet alleen over het wenschelijke van een type **Djambi** en **Haarlemmermeer**, **Evertsen** en **Vice Admiraal Koopman** — types die alligt hun schepper niet overleven — maar over de inrigting der marine in alle hare deelen en onderdeelen, materieel en personeel. Voor dit laatste wordt toch ook bijna drie millioen gulden op 't budget in Nederland uitgetrokken; wanneer men daarbij voegt, wat er ten laste van de Oost-Indische kas voor de marine komt, is het waarlijk de moeite wel waard, eens te weten te komen, of dat alles zoo doelmatig mogelijk en ten meeste nutte van den Staat wordt aangewend! —

En om in het vervolg voor nieuwe teleurstellingen te worden bewaard, wanneer eenmaal de kwaal ten volle zal zijn gepeild, — om niet bij vernieuwing millioenen schats te zien gebruiken, zonder dat de marine uit haar verval worde opgebeurd, zouden wij willen vragen: of, ná de enquête, niet de instelling van eene vaste kommissie zou noodig worden, eene soort van raad van admiraliteit, gelijk in Engeland bestaat? Bij gemis aan voorlichting in de Kamers, zou de minister althans dáár steun kunnen vinden, wanneer een drie- of viertal ervaren en kundige zeelieden, geen Haagsche, maar echte, praktische mannen van 't vak, in een raad vereenigd waren. Sterk door zulk eene medewerking, zou de minister zich voor de kamers kunnen stellen, en mogt zijne vervanging plaats hebben, men zou daardoor niet vervallen van 't eene stelsel in het andere, waardoor zoovele millioenen moeten worden verkwist. Er zou vastheid komen in den geheelen toestand der marine; het kwaad zou niet alleen voor 't oogenblik onderzocht en gekend, maar voor de toekomst tegengegaan worden.

Over de zamenstelling van zulk een raad van toezigt en advies, kunnen verschillende meeningen zijn. Hij ware misschien zeer goed in verband te brengen met een algemeenen raad van defensie, waarin alle wapenen waren vertegenwoordigd; trouwens, tot 's lands verdediging moeten genie, artillerie, infanterie en marine te zamen werken; één doel voor oogen hebbende, zou onderlinge voorlichting zeker ten goede werken. — Ook ware een raad van admiraliteit uit enkele knappe hoofdofficieren, die anders vóór eenigen tijd op non-aktiviteit worden gesteld, zonder noemenswaarde kosten zaam te stellen, terwijl het één voor één vervangen der leden, er het noodige leven in zou houden, zonder gevaar van plotselinge geheele omverwerping van 't eene stelsel door 't andere. Duchtte men somwijlen, dat de leden van dien raad alzoo niet onafhankelijk genoeg zouden wezen — 't geen *wij* echter bij den echten Hollandschen zeeman niet vreezen — men zou in de dienst grijs geworden hoofdofficieren als leden er van kunnen benoemen, die dan — mits nog wakker en kloed van hoofd en verstand en bij wie de lust nog niet is uitgevaren — het vaderland nog uitstekende diensten konden bewijzen, meer dan in de betrekkingen, die men hun thans soms moet toekennen, omdat men voor hunne met meer moeite en grootere bezwaren, dan in eenig ander wapen, verworven hooge rangen geen kommando's bij onze beperkte marine kan vinden! — Wij geven echter de wijze van zamenstelling volgaarne prijs aan beter oordeel; verandering ten goede moet er komen, dit zullen alle belangstellenden ons toegeven, even als dat dit niet alléén kan geschieden door het optreden van een nieuwen minister, hoe bekwaam *ook*, en al staat deze niet meer onder de kleine ministertjes, die soms ten nadeele des lands nòg meer ministertje hebben gespeeld dan de minister zelf.

Eene enquête over den toestand der Marine is zeker hoog noodig; dat kan echter slechts tijdelijke hulp aanbrengen. Er moet thans eens voor goed voor gezorgd worden, dat Nederland, als het slechts eene kleine Marine behoeft, althans eene goede tevens verkrijge.

— Als een waarschijnlijk en hoogst gewigtig gevolg van de wederoptreding van den minister *Fould*, heeft men eene vermindering van 't Fransche leger voorgesteld, waarop weldra ook eene gedeeltelijke ontwapening van Europa zou volgen. De *Morn. Post*, die er op gewezen heeft, dat Engeland op financieel gebied de zegepraal over Frankrijk heeft behaald, dat het keizerrijk 't eerst zijne onmagt moest te kennen geven, om op den ingeslagen weg voort te gaan, erkent echter tevens, dat eene vermindering der lasten, die Engeland zich heeft moeten opleggen, om zijne verdedigingsmiddelen eenigzins op gelijke hoogte te houden als de aanvallende middelen van Frankrijk, aan de Britsche natie hoogst welkom moet wezen. Dat de overige magten dan evenzeer gaarne hare militaire uitgaven zullen verminderen is te begrijpen. Maar de *Patrie* meent, dat de ontwapening in overeenstemming met de verschillende mogendheden moet plaats hebben. Als men het op dit punt maar eens kan worden! Inmiddels is de gister ook in ons blad hernieuwde aankondiging van het bezoek, door keizer *Napoleon* aan de Londensche tentoonstelling te brengen, een grond te meer, om te hopen, dat de vredelievende atmosfeer in 1862, de meer oorlogzuchtige van de beide laatste jaren zal vervangen.

Een ander gevolg van de ministeriële wijziging te Parijs acht men de ruimere toepassing, die van lieverlede weder aan de konstitutionnele stellingen zal worden gegeven, door aan de regten der volksvertegenwoordiging in Frankrijk uitbreiding te verschaffen. Men zegt te Parijs, dat daarom eene ontbinding van 't Wetg. ligchaam wenschelijk ware, ten einde eene vergadering te bekomen, die met een beteren en meer onafhankelijken geest bezield is dan de tegenwoordige. De regering schijnt die ontbinding nog niet noodig te achten. Dat de liberale beginselen echter weder meer invloed in Europa bekomen, is onwedersprekelijk. Het is opmerkelijk, zegt de *Daily News* daaromtrent, dat het »voor een jaar of tien, toen de omwenteling van 48 reeds reageerde op de publieke opinie, mode was aan de deugdelijkheid der konstitutionele instellingen te wanhopen. Behalve Engeland — dat als uitzondering op den regel werd beschouwd — waren nog wel eenige Staatjes op het Vasteland de oude leer toegedaan, en orde en rust bleven daar bewaard; maar dit hadden dezen te danken aan hunne geringe beteekenis, en aan de staatkundige gematigdheid en zucht tot orde der ingezetenen. Die Staatjes waren Holland, België en Portugal. Holland was tegen elke ernstige beroering genoeg gewaarborgd door het erkend gezond verstand der natie, en door de soliditeit van het nationaal karakter. De betrekkingen tusschen koning en volk zijn daar bovendien altijd zoo hartelijk, dat zij tot heden proefhoudend zijn bevonden tegen de besmetting van holle theoriën. Binnen den schutsmuur hunner dijken, hielden de wakkere Hollanders zich bezig met hunne eigene zaken, en genoten er de vruchten van, als goede burgers, welke niemand overlast aandoen, maar dien ook van niemand afwachten. België, dat juist Fransch genoeg is, om te gevoelen hoe aangenaam het is niet bij Frankrijk te behooren, en digt genoeg bij *Napoleon*, om zich te verheugen, dat er toch nog eenigen afstand is, klemde zich aan de konstitutie vast, waarin men het palladium der onafhankelijkheid zag, en stelde er eene eer in, een eerlijk en welwillend Vorst getrouw te blijven. Portugal deed zijn voordeel met de lessen door Spanje gegeven, en Engelands voorbeeld ging voor dit land niet verloren." Overal elders echter was het Konstitutionalisme in diskrediet gekomen. Het herstelt zich, en terwijl het in Italie zich krachtig vestigt, tracht het in Pruissen, Oostenrijk en zelfs in Frankrijk ook op te komen.

Die omstandigheid moet men gelukkig achten. Maar de vlugt der liberaliteit is in genoemde staten nog niet hoog. Frankrijk komt er slechts door nood toe; Hongarije toont, hoe men het te Weenen begrijpt, en een schrijven van den landraad *Gerlach* doet zien, dat in Pruissen de goede leer nog niet algemeen gehuldigd wordt. De uitslag der verkiezingen, Dingsdag in Pruissen plaats gegrepen, zal daaromtrent over Pruissen's toekomst beslissen. De uitslag schijnt weinig twijfelachtig, maar toch ziet men dien met belangstelling te gemoet.

Onder de telegrammen zal men omtrent de gewenschte regeling van het Rom. vraagstuk bijzonderheden vinden, die, ofschoon ze meer tot de historie behooren, niet zonder gewigt zijn.

Omtrent de aangelegenheden in de Noord-Turksche provinciën, blijven de berigten onzeker. Daar de winter er is ingetreden, heeft *Omer-Pacha* echter zijne winterkwartieren betrokken, en moet men verwachten, dat in de eerste dagen van geene nadere gevechten sprake zal zijn.

De sinds gisteren ontvangen **telegrafische depeches** laten wij hieronder volgen:

Turijn, Woensdag. De *Opinione* zegt, dat de voorstellen, voorkomende in de *Daily News* (volgens welke er wederom zou gedacht worden aan een Italiaanschen Bond, waarbij het Noorden met Venetie onder *Victor Emmanuel*, het midden een nieuwe Pausselijke Staat, en het Zuiden op nieuw onder koning *Frans* zou gesteld worden), gedaan zouden zijn door die mogendheden, welke geenszins den moed hadden zich te verklaren of vóór of tegen Italie; die voorts het koningrijk Italie weigerden te erkennen, maar die in de Europesche politiek eene rol zouden wenschen te spelen, welke hare positie niet toelaat.

Berlijn, Woensdag. De *Kreusz. Zeitung* meldt heden uit eene volkomen vertrouwenswaardige bron vernomen te hebben, dat de gezondheidstoestand van den Paus met elken dag meer bedenkelijk wordt.

Parijs, Woensdag. De *Patrie* bevat een artikel, waarin het volgende gezegd wordt: Indien wij wel ingelicht zijn, dan zal de ontwapening, waarvan wij gesproken hebben, slechts kunnen plaats hebben in overeenstemming met de overige groote mogendheden, want deze hebben zich insgelijks sterk toegerust.

De *Pays* zegt, dat het berigt, volgens hetwel,

de heer *Morny* dit h'ad gekocht heeft, onjuist is.

De dagbladen deelen eene depêche mede uit Ragusa, waarin gemeld wordt, dat de veel gevallen sneeuw *Omer Pacha* genoodzaakt heeft zijne winterkwartieren te betrekken.

Weenen, Donderdag. Men berigt uit Ragusa, dat de gemeenschap tusschen die plaats en Trebigné door de opstandelingen is afgesneden. De Turksche troepen zijn met 10.000 man, zoo geregelde als ongeregelde, versterkt. Ook de Insurgenten kregen versterking, en keerden gister naar Ljubowa terug, 't welk zij den 16. verlieten; eene kleine schermutseling is voorgevallen, doch zonder gevolg.

Turijn, heden, Donderdag.

In de kamer der afgevaardigden heeft de minister *Ricasoli* verklaard, dat hij de openbaarmaking noodig achtte van de ontwerpen, die de regering had aangeboden om de Romeinsche kwestie te doen regelen. Zijn doel was, de eischen der godsdienst met de vrijheid overeen te brengen. Hij had de medewerking van keizer *Napoleon* gevraagd, om die ontwerpen te Rome te doen ingang vinden. Die werd echter niet verleend.

De heer *Zupetta* heeft inlichting gevraagd omtrent den toestand van Napels. De minister *Ricasoli* heeft geantwoord, dat hij bereid was die inlichtingen te geven, maar dat de wetsontwerpen op het algemeen bestuur, de wapening en de financiën meer dringend noodzakelijk waren. — De heer *Ferrari* beweert, dat Napels in volslagen burgeroorlog verkeert. Van alle zijden wordt hier tegen geprotesteerd. De behandeling der Napelsche zaak wordt vervolgens te gelijkertijd gesteld op den dag, waarop de diskussie over het Romeinsche vraagstuk zal plaats hebben.

Uit het aan de Kamer medegedeelde ontwerp tot schikking met Rome blijkt, dat het bestond uit 11 artikels. De Paus behield zijne onschendbare waardigheid en alle voorregten; de kardinalen behielden den titel van prinsen; aan den Paus bleef algeheele vrijheid gewaarborgd voor alle daden, die het goddelijk regt, als Hoofd der kerk, en het kanoniek regt, als Westersch Patriarch, betreffen; de Paus kon nuntiën naar het buitenland zenden, met de bisschoppen, in betrekking staan zonder tusschenkomst der regering, synodes en konsiliën bijeenroepen; de bisschoppen en pastoors zouden volkomen onafhankelijk zijn en slechts onder het gemeene regt der strafwet staan. De koning zou afstand doen van zijne kerkelijke voordeelen en de regering van hare inwerking op de benoeming der bisschoppen; aan den Paus werd eene ruime jaarwedde toegekend.

Bij dit ontwerp was een beleefde brief gevoegd aan kardinaal *Antonelli*, om te verzoeken het bij den Paus te ondersteunen, terwijl in eene nota aan den heer *Nigra*, om de medewerking van Frankrijk te verzoeken, onderanderen werd te kennen gegeven, dat, indien die voorstellen werden verworpen, de regering moeijelijk het ongeduld des volks, om zijne hoofdstad te bekomen, zou kunnen bedwingen.

Parijs, heden, Donderdag.

De *Moniteur* deelt mede, dat de bijzonderheden, die de *Indép.*, betreffende de ministeriële verandering, heeft openbaar gemaakt, geheel bezijden de waarheid zijn.

Onze lezers zullen hieronder de verkorte mededeeling vinden van de belangrijke memorie van beantwoording door den minister van koloniën geleverd op het verslag omtrent zijne begrooting. Dat stuk is der lezing overwaard. De reaktiepers zal er het anathema aldra over uitspreken!

Morgen deelen wij de verkorting mede van de mem. van beantw. des ministers van binnenl. zaken.

— Z. M. heeft benoemd tot prokureur bij het prov. geregtsh. in Overijssel en de arrond.-regtb. te Zwolle mr. *S. J. van Roijen*, adv. te Zwolle; — benoemd tot off. van gez. 2. kl. bij de landmagt, de off. van gez. 3. kl. *J. van Lier*, *F. S. W. de Ronde* en *J. W. C. von Römer.*

— Een regeringstelegram, gedagteekend Buitenzorg 13 Okt. 1861, luidt: »Belangrijk nieuws van Bandjermassin. *Demang Lehman* wordt gezegd te Martapoera in onderwerping te zijn gekomen. Overigens niets bijzonders."

Batavia, 14 *Oktober.* Op Java is het rustig. Uit Banjermassing is goed nieuws ontvangen. *Deman Lehman* heeft zich met zijne volgelingen aan de regering onderworpen.

De aldaar aangekomen Nederl. schepen waren: [illegible]beth, van Amsterdam; Hendrika, Pieter Schoen[illegible], Jeannette en Cornelia, Eugenie, allen van [illegible]rdam; Jan van Hoorn, van Dordrecht.

Aan de mem. van beantw. op het verslag over de begr. van koloniën, zegt de minister o. a. dat hij, alvorens de portefeuille te aanvaarden, eene nota heeft opgemaakt, betreffende eenige punten van koloniaal beheer, waarmede men zich, onder [illegible]-goedkeuring, heeft vereenigd; — dat de [illegible] het programma aan dit opstel geene [illegible] geven, in strijd met deze nota; — dat de [illegible]ste memorie van beantwoording almede met [illegible] stemmen in den ministerraad is aangenomen; — en dat van deze overeenstemming van bedoelingen in de zitting van den elfden Mei voldoende is gebleken.

De minister heeft gemeend, eenige woorden te moeten rigten tot die enkele leden, welke van parasitische politiek hebben gesproken. Z. E. wil niet onderzoeken, of die kwalifikatie juist en passend is, maar wenscht het aan die leden over te laten om, zoo mogelijk, eene kwalifikatie te vinden voor de politiek van volksvertegenwoordigers, welke den minister thans zoo scherp met woorden veroordeelen, dien zij met de daad ondersteunden, toen de gronden, op welke thans hun oordeel zou berusten, reeds aanwezig waren, en hij allen, die zijne rigting niet vertrouwden, openlijk uitnoodigde, hem niet te ondersteunen.

Volgens den minister, volhardt de regering bij haar gevoelen, dat er geene behoefte bestaat aan eene vaststelling der koloniale begrooting bij de wet, maar zal, zoo vroeg mogelijk, in het aanstaande voorjaar een wetsontwerp op het beheer en de verantwoording der koloniale middelen worden ingediend.

De uitvoering der ontwerpen, of liever de toepassing der beginselen, welke de regering ten aanzien van de op hoog gezag ingevoerde kultures is toegedaan, behoort, krachtens de wet, aan den goeverneur-generaal, welke met de zienswijze der regering in dat opzigt bekend is. — Op de vraag: hoeveel suiker-kontraktanten tot de voorwaarden der nieuwe regeling zijn toegetreden? antwoordt Z. E. dat allen, op zeven na, zijn toegetreden, en het eerst afloopende der kontrakten van de laatstgenoemden eerst met den oogst en afrekening van 1863 eindigt.

Ten aanzien van de inzigten der regering, nopens de wet op de uitgifte der suiker-kontrakten, meent de regering de inlichtingen van het Indisch bestuur te moeten afwachten. De tabaks-kontrakten worden niet verlengd. De teelt wordt, bij den afloop van elk kontrakt, aan de vrije industrie overgelaten. Ook ten 'aanzien van de teelt en levering van de thee wordt het beginsel, om tot geene verlenging te besluiten, gehandhaafd.

Nopens de besluiten, betreffende de ambtenaren *H. C. Bekking* en mr. *H. J. van Lawick van Pabst*, is Z. M. den koning eene voordragt aangeboden, op welke de raad van state wordt gehoord. — Het geschil tusschen den regent van Celebes en de heeren *v. d. Biezen* en *Modderman* is in der minne bijgelegd. Na de herhaalde afkeuring van hetgeen daarbij heeft plaats gehad, heeft men dergelijke betreurenswaardige tooneelen niet meer te wachten.

De minister is van oordeel, dat de aanbouw van houten oorlogschepen in Indië, uitsluitend voor de dienst daar te lande bestemd, in meer dan in een opzigt aanbeveling verdient, en verklaart, dat die aangelegenheid, met medewerking van den minister van marine, aldaar zal worden onderzocht.

De zending van den heer *Stieltjes* zal de konsessie voor den aanleg van spoorwegen niet verhinderen. Waar het algemeen belang stoom als beweegkracht vordert, wenscht de regering daartoe geenszins trekdieren te bezigen.

Over eene geleidelijke vermeerdering van den verkoop van produkten op Java, te beginnen met 1862, wordt het antwoord van het Indiesch bestuur tegemoet gezien.

De regering vindt geen bezwaar om de Indiesche begrooting voor 1861 weder, doch alleen voor de leden te doen drukken.

De staat der zaken in Bandjermassin is, nog vóór het vertrek van den afgetreden goeverneurgeneraal, het onderwerp van ernstige overwegingen geweest. De bevelvoerende generaal bij het Indiesche leger houdt zich overtuigd, dat men bij de genomene maatregelen moet volharden; den opstandelingen den toevoer van de zeezijde afsnijden, en alzoo het tijdstip verhaasten, dat zij, bij de uitputting hunner middelen in onderwerping moeten komen.

Omtrent het gebouw, bij het departement van koloniën in gebruik, verklaart de minister, dat daarin geene gebreken van eenige beteekenis zijn waargenomen, die aanleiding zouden kunnen geven om een ongunstig oordeel daarover uit te spreken.

— Er was door de reaktionnaire pers verspreid, dat aan den oud-resident *Bekking*, als vergoeding voor zijn ontslag, en de wijze waarop dat was ingekleed, een kommandeurskruis was aangeboden en dit afgeslagen was. De *N. R. Ct.* meldt ten stelligste dat daarvan niets waar is.

— In de aflevering van 15 November van de *Revue Contemporaine*, die te Parijs het licht ziet, komen in het staatkundig overzigt eenige beschouwingen voor over de koloniale politiek van Nederland, waarop wij bijzonder de aandacht vestigen. Het doel der liberale partij hier te lande wordt daarin naar waarde geschat, en zeer teregt wordt opgemerkt, dat die partij dagelijks het aantal van hare aanhangers ziet vermeerderen, doordien hare beginselen op eene gezonde staatkunde en op regt en billijkheid zijn gegrond.

— Gister heeft aan het ministerie van marine ten dienste der marine, de aanbesteding plaats gehad van verschillende houtwaren ten dienste der marinewerven te Amsterdam, Willemsoord en Helvoetsluis, in 13 perceelen, tot eene gezamenlijke waarde van *f* 223,912.50.

— De *Arnh. Ct.* komt heden op tegen [illegible]hooging van 't budget voor buitenl. zaken [illegible] traktementen van onze buitenlandsche gezan[illegible] *A. Ct.* meent, dat onze gezanten toch nim[illegible] tooning kunnen maken in vergelijking der [illegible]sadeurs; dat dit trouwens geen hoofddoel is [illegible] dat Nederland, voor werkzame en kundi[illegible] tegenwoordigers bij de vreemde hoven beho[illegible] aan eenvoudige zaakgelastigden, die men [illegible] als mannen van zaken te beschouwen he[illegible] plaats van luisterrijke gezantschappen he[illegible] handeldrijvend Nederland vooral noodig we[illegible] diplomaten en vooral ook ijverige konsu[illegible] vee belangrijke plaatsen mist men in[illegible] nog konsuls of is hunne betrekking aan [illegible]delingen opgedragen. Daarin verbetering [illegible]gen ware noodzakelijker. »In één woord, [illegible] *A. C.* de konsulaire dienst behoeft eene [illegible] reorganisatie, gegrond op de behoeften [illegible] tegenwoordigen handel van Nederland en [illegible] ontwikkeling, die eene ruimere koloniale [illegible]kunde ons in een niet ver verwijderd [illegible] met zekerheid kan doen te gemoet zien. [illegible] Nederlandsch element moet daarbij het o[illegible]gend element worden, in plaats van geh[illegible] den achtergrond te staan. Daar, waar onze [illegible]vaarders in belangrijk getal verschijnen, be[illegible] zij te regt te komen bij goed bezoldigde [illegible]landsche agenten, die met ijver hunne be[illegible] bevorderen en hun de voor den handel gew[illegible] inlichtingen verschaffen. De noodelooze kon[illegible] en vice-konsulaten behooren afgeschaft te w[illegible] en waar alleen slechts bij uitzondering een [illegible]landsch schip aanlandt, kunnen vreemde k[illegible] met de gelijktijdige waarneming der konsula[illegible] langen van Nederland belast worden. In ve[illegible] met eene inkrimping onzer gezantschappen [illegible] eene bezuiniging op onzen geheel verkeerden [illegible]matieken toestel, zou eene dusdanige reorga[illegible] nog niet de kosten beloopen, die nu stel[illegible] door buitenlandsche zaken vermorst worden [illegible] ijdelheid van eenige Nederlandsche hofperson[illegible] zou wat minder gestreeld zijn; maar de [illegible]landsche handel zou eene goede konsulair[illegible]scherming bekomen, in afwachting dat men [illegible] geld en goeden wil eene marine in Nederla[illegible]stand brenge, die den handel ook met kracht [illegible] wapenen kan beschermen."

---

*— De zaak der Delftsche Akademie blij[illegible] hoogste belangstelling waard; het betreft to[illegible] gewigtig beginsel, dat moet worden uitgem[illegible] moet de studie vrij zijn of gedwongen? I[illegible] beantwoording dier vraag ligt tevens de besli[illegible] die men van de tegenwoordige verwikke[illegible] moet wenschen.

Moet de studie vrij zijn, en op dat punt [illegible] de meeste wetenschappelijke mannen het vrij [illegible] eens, dan is het te hopen, dat het beruchte [illegible]ment wordt ingetrokken, en de direkteur af[illegible] die een geheel tegengesteld stelsel mede heeft [illegible] doen zegevieren, er de aanneming zeer zeker [illegible] van heeft weerhouden.

Moet de studie gedwongen wezen, de reak[illegible]naire pers heeft volkomen gelijk; de docenten [illegible]ten dan dienst doen onder den direkteur, di[illegible] militaire wijze den schepter zal voeren, terw[illegible] scholieren gekazerneerd zullen worden en [illegible] moeten worden gedrild. Of men voor zulk [illegible] inrigting het voorbeeld in Rusland, Frankr[illegible] wel bij de eene of de andere Jezuitenschool [illegible] gezocht, waar blinde gehoorzaamheid in de [illegible] plaats moet worden geleerd, weten wij niet; [illegible] dit vertrouwen wij, dat onze vertegenwoord[illegible] geene gelden zal goedstemmen voor eene wetens[illegible]pelijke school, die op zoo onhollandsche en [illegible]heel verkeerd militaire wijze zou worden inge[illegible] dat bijv., gelijk een der artikelen van 't nie[illegible] reglement luidt, de student niet buiten toestem[illegible] van den direkteur van studievak mag verande[illegible]

Waarom is er niet bijgevoegd, dat hij [illegible] zonder toestemming van den direkteur mag le[illegible] wat hij wenscht; men zou zoo voortgaande [illegible] reglementeren van de akademie wel een ki[illegible] schooltje kunnen maken!

---

*— In de gister gehouden vergadering der [illegible]vinciale Staten zijn aangenomen de ontwerp-re[illegible]menten voor de waterschappen Zevenhoven, [illegible] schoter en Duister uitwatering in zee, Breu[illegible] Proostdij, Teckop en Zegveld.

Tevens is aangenomen het advies der kommi[illegible] die belast was met het onderzoek van het voor[illegible] van Ged. St. betreffende de verkrijgbaarstelling [illegible] provinciale kaart. De kaart zal dus verkrijg[illegible] zijn aan de provinciale griffie tegen kontante [illegible]taling ad *f* 6, met magtiging aan gedeputee[illegible] Staten, om de verspreiding daar van ook op [illegible]dragen aan den boekhandel onder het gewoon [illegible]bat. Op voorstel van den heer *H. Verloren* te[illegible] *Themaat*, zullen tevens afzonderlijke bladen [illegible] een vierde van den prijs kunnen worden aan[illegible]vraagd, terwijl op voorstel van de heeren [illegible] en *Boer* bepaald is, dat de openbare scholen, do[illegible] tusschenkomst der burgemeesters, de kaart te[illegible] de helft van den prijs zullen kunnen bekomen.

— Door dien de Staten van Overijssel subsidie voor 't lager onderwijs weigeren, heeft men te Hardenberg de afgeschafte schoolgelden weder moeten invoeren. Men acht dit zeer te betreuren, daar nu vele ouders hunne kinderen zeker weder alle onderwijs zullen doen missen.

Bij de verkiezing van een lid der prov. Staten Haarlem zijn 595 st. uitgebragt; herstemming tusschen de heeren *v. d. Burch* en *Salvador*, die en 180 st. bekwamen; 116 st. waren op den *Pabst* en 77 st. op den heer *v. d. Breggen* vereenigd.

Te Leiden is tot lid van den gemeenteraad benoemd mr. *N. Outeren* met 254 st.; mr. *Wichers* en mr. *Goudsmit* bekwamen 135 en 126 st — Te Kampen herstemming tusschen de heeren *J. P.* en *B. P. G. v. Diggelen* als lid van den raad.

Tot kommissarissen voor de maatschappij van spoorwegmaterieel zijn benoemd: de H.H. *Brugman*, te Brussel, *Gallois*, *Staring*, *Haitink*, baron *van Heeckeren van de Groote Lindt*, allen te 's Hage; *Roijaards van Scherpenzeel* te Utrecht, en *Rouppe van der Voort* te 's Hertogenbosch; terwijl het bestuur is zamengesteld uit de H.H. *Poolman*, *van de Wall* te, dr. *Vrolik*, *Brouwer van Hogendorp*, *'s Jacob*, *Pauwels* en *Du Pré*, de twee laatsten woonachtig te Brussel, en aldaar besturende vennooten van de Compagnie générale de matériels des chemins de fer.

Den 16. is te Ochtrup eene vergadering gehouden van belanghebbenden in den aanleg van een verbindings-spoorweg van Rheine over Ochtrup, Gronau op Enschedé; men hoopte dat de Pruiss. regering 3½ pCt. van 't aanleg kapitaal zou waarborgen. — Door Ahaus zou, op aanvraag van den Kamer van kooph. te Berlijn, wat de gemeenten zouden doen, kostelooze afstand der gronden over de lijn zijn aangeboden.

Op de **Pollux** gaat naar O. Indië de 2. luit. *Uitewaal van Stoetwegen*

Te Nouvelles les Mons heeft een mijnwerker zijn 10jarig zoontje bij de voeten opnemende hem tegen den muur dood geslingerd, omdat het knaapje een stukje vleesch voor den vader bestemd had opgegeten. De ontaarde man was, na verder zijn maal gebruikt te hebben, rustig in de mijn gaan arbeiden. Op aanwijziging der vrouw, die 'thuis komende, dadelijk haar man van den moord verdacht, werd hij gearresteerd en erkende hij het gruwelijk feit.

WATERHOOGTE.

Arnhem 20 *Nov.* 1.76 El + AP., 8.71. Gew. 1 d.
Rijnhoogte te Keulen 20 Nov. 8 v. 8 d.

WEENEN, 18 November.

De *Osd. Post* zegt ten aanzien der verandering in de Fransche financiële administratie, dat zij de geruststelling verschaft, dat *Napoleon* in 1862 zich niet in geen oorlogzuchtige ondernemingen kan inlaten. Niet alleen in het *opgeven der prerogatieven*, waarvan 's keizers schrijven spreekt, is de belofte gelegen dat men geen nieuwe schulden zal maken, maar ook in de dringende noodzakelijkheid, om de oude, door zwendelarijen in het leven geroepen te betalen en de dreigende krisis af te wenden."

De Moldo-Wallachijsche Kamers zullen in den aanvang der volgende maand bijeenkomen. Men vreest niet zoozeer als vroeger, dat zij bij votum de vereeniging zullen uitspreken. De administratieve vereeniging, althans gedurende het leven van *Cousa*, is zoo goed als zeker, zoodat deze *coup d'état* niet noodig is om haar tot stand te brengen.

De Fransche reiziger *de Bloqueville*, die door de Turkomanen gevangen werd gehouden, is onder losgeld ontslagen en te Meschid aangekomen De Persische regering heeft het losgeld betaald.

— 20 *Nov.* Met. 5 pCt. 67.50; Nat. 81.60; Bank 751.—; Noord-Baanakt. 205.—; Credit Anst 184.—; Oost.-Fr. Spoorw.-akt. 279; Nieuwe Lomb. Venet. 263; W. op Lond. 3 m. 138.—.

BERLIJN, 19 November.

De landraad *Gerlach* heeft over de verkiezingen in het Kreizblad eene kennisgeving geplaatst, welks inhoud hierop neêrkomt:

»De overheden, en vooral de landraden, hebben in last door opheldering en voorlichting den aanstaanden verkiezingen een goeden uitslag in waar konservatieven zin te verzekeren. Ik vind daarin aanleiding den Kreis-ingezetenen op het hart te drukken, waarop het bij de verkiezingen aankomt. Vóór alles komt het aan op *den koning en wat hij wil.* De koning wil, blijkens zijne antwoorden aan de deputatiën van Berlijn en Potsdam, konservatieve verkiezingen; wij moeten dus konservatieve afgevaardigden kiezen. Wat is konservatief? Konservatief is wat de koning in 1858 te kennen gaf met de woorden: »Geen breken met het verledene," met het verleden dus, waarin de revolutie van 1848 triomfantelijk werd verpletterd. De koning heeft, toen hij zich de kroon op het hoofd zette, plegtig bekend en betuigd, dat de koningen van Pruissen de kroon van Gods genade erlangen. Konservatieven zijn niet zij, die in plaats van hiermede in te stemmen, het koningschap van Gods genade voor eene »bankroete firma" verklaren en meenen of wenschen, dat de kroon van Pruissen eene kroon van 's volks genade of van der grondwets genade is. Konservatief en echt Pruissisch is het, dat de koning, de eenige veldheer, ook alleen over de inrigting van het leger beslist, en slechte Pruissen zouden wij zijn, als wij afgevaardigden kozen, die den koning ten deze voorschriften wilden geven. Konservatief en echt Pruissisch is het, 't Heerenhuis in eere te houden en te verdedigen, in plaats van het te vernederen en verdacht te maken, — het Heerenhuis dat de aanzienlijkste in den lande in zich vereenigt, het Heerenhuis, dat, onafhankelijk van de plotselinge wendingen, bijzonder geschikt is, een duurzame steunpilaar van den troon te zijn, het Heerenhuis, dat ons de vrienden van het koningschap van Gods genade in geheel Duitschland benijden. Echt konservatief is het, bij het geloof onzer vaderen te volharden en het Christendom in kerk en school, in huwelijk en overheid te behouden, dus er op te werken, dat niet vrije gemeenten zich in de Christelijke kerk en school indringen, dat niet juristen onze Christelijke huwelijken koppelen en dat niet Joden onze ambten bekleeden."

Hier ter stede heeft echter, ondanks al hare manoeuvers, de jonkerpartij ten volle het onderspit gedolven, en de Berlijners, in wier midden de, volgens den goeden landraad *v. Gerlach*, konservatieve koning woont, hebben zich dus al zeer weinig konservatief en alles behalve echt Pruissisch betoond. Ook in de provinciën heeft, voor zoover de uitslag reeds bekend is, de zich noemende echt Pruissische partij geen goede zaken gemaakt.

Het lijdt geen twijfel, of de veranderingen, die nu in Frankrijk, met betrekking tot het leger te wachten zijn, zullen van invloed zijn op de houding van het Huis der Afgevaardigden bij de behandeling van het budget voor oorlog.

In de provincie Posen is het verboden, vaandels of andere symbolen, die geschikt zijn om den oproergeest te verspreiden of de openbare rust te storen, op openbare plaatsen of in openbare bijeenkomsten ten toon te stellen of te verkoopen.

Bij de te Posen gehouden lijkdienst voor den aartsbisschop van Warschau heeft de proost *Pensinowski*, uit Grätz, de Poolsche beweging vergeleken met de Italiaansche. Beiden hadden wel één politiek doel, maar verschilden van elkaâr als hemel en hel. De Poolsche beweging was door en door Katholiek en wettig, de Italiaansche door en door atheïstisch en revolutionnair. De zege was even zeker als de smadelijkste nederlaag voor de Italiaansche. De spreker vermaande het Poolsche volk zich aan de geestelijkheid aan te sluiten.

Volgens het hervormingsplan van den Saksischen minister *v. Beust*, zal de Bondsvergadering vervangen worden door jaarlijks tweemalen, eens in eene stad in het noorden en eens in eene zuidelijke, bijeenkomende gezanten-konferentie.

Volgens het schrijven van een Weener korrespondent, zouden er bevelen zijn gegeven om een observatiekorps van 30,000 man op de grenzen van het naburig tooneel des oorlogs bijeen te trekken en zal eene divisie van vier schepen voor Cattaro gaan kruisen.

Luidens schrijven uit Homburg, heeft de bekende Spanjaard, die door zijn buitengewoon geluk de speelbank aldaar zoo hevige verliezen berokkende, op zijne beurt weder alles verloren, zoodat hij weder even arm van daar is vertrokken, als hij er gekomen was. De aldus tegen zijn zin door hem gerestitueerde som moet niet minder dan twee millioen franks beloopen.

Te Stokholm is de expeditie naar Spitsbergen teruggekomen. Men heeft bevonden dat de groote golfstroom zich tot Spitsbergen uitstrekt, terwijl men aan de kust vruchten heeft aangetroffen der West-Indische *Mimosa Scandens*. Uit de meteorologische magnetische waarnemingen is onder anderen gebleken, dat de sneeuwgrens op Spitsbergen ongelijk veel hooger is dan men meende. Er zijn vele astronomische waarnemingen gedaan ter bepaling van de ware ligging der havens en andere punten der kust, als ook waarnemingen ten opzigte van de verbreiding van het organische leven.

LONDEN, 19 November.

In de orde van den Kouseband zijn op het oogenblik vijf vakaturen; als kandidaten noemt men o. a. lord *Elgin* en graaf *Russell*. De beroemde schilder *Maelise* heeft, zegt men, voor de eer der opname in die orde bedankt.

In de nabijheid van het nieuwe gebouw voor de tenstoonstelling van 1862 is door eene vereeniging van spekulanten een stuk gronds gehuurd, waarop een hotel, of liever eene kazerne, zal worden gebouwd, waar men in eene zindelijke kamer zal kunnen logeren tegen *f* 2.50 daags, onder welk bedrag begrepen zijn de kosten van het ontbijt en middagmaal, met ½ flesch wijn, welk laatste iets gansch ongemeens is alhier.

De Engelsche admiraliteit heeft het rooken van cigaren of pijpen verboden aan alle adelborsten, stuurlieden en matrozen, die den vollen ouderdom van achttien jaren nog niet bereikt hebben.

De Amerikaansche berigten zijn heden niet van belang ontbloot. Generaal *Scott* is nu bepaald afgetreden als opperbevelhebber van het Noordelijk leger. Generaal *M'Clellan* is, gelijk men voorzag, tot opvolger van *Scott* benoemd, en zijne benoeming schijnt zoowel te Nieuw-York als te Washington, met groote vreugde te zijn gevierd.

De brieven uit Washington hangen een zeer droevig tafereel op van den toestand dier plaats. Sommigen vreezen dat indien er geen voldoende maatregelen worden genomen, de inwoners spoedig aan gebrek en honger ten prooi zullen zijn. Er heerscht nu reeds eene buitengewone schaarschte in de provincien, de prijs der levensmiddelen is zeer hoog en brandstoffen zijn bijna niet te verkrijgen. Het bondsgoevernement schijnt nu minder afkeerig van vreemden raad te zijn dan in den aanvang van den strijd; zelfs verzekert men, dat het kabinet *Lincoln* voornemens is de tusschenkomst van een der groote Europesche mogendheden in te roepen, ten einde tot eene vredelievende schikking te geraken.

Uit Mexiko wordt berigt, dat een aantal personen daar te lande eene petitie teekenen, waarin zij het protektoraat van Engeland, Frankrijk en Spanje verlangen, om onder deszelfs bescherming eene regering als in Brazilië in het leven te roepen.

— 20 *Nov.* Gec. 92⅝; Peru 4½ pCt. —, 3 pCt. 82; Venez. 3 pCt. 24; 1 pCt. —; Port. 3 pCt. 48⅛; Sp. 3 pCt. 52, 2 pCt. 42⅞; Russ. 4½ pCt. —; 5 pCt. —; Sard. 5 pCt. —.

PARIJS, 19 November.

Men zegt, dat aan den heer *Fould* is toegegeven, dat de *Moniteur* niet verschijnen zal voor hij er eene proef van gezien en zijne aanmerkingen, zoo hij er heeft, gemaakt heeft. Men zegt eveneens, dat *Walewski* nu alle ministers eene proef zal doen geworden. De heer *Fould* moet verder verlangd hebben, dat bij het opmaken van het budget, hij zich in onmiddellijk verband kunne stellen met de hoofden der onderscheidene departementen. Dit zal zeker niet zoo gemakkelijk worden toegestaan.

De minister van marine moet in den jongsten ministerraad verklaard hebben, niets van zijn budget te kunnen missen, met het oog op de begonnen wapeningen.

De vermindering van het leger zal 82,000 man bedragen.

De *Opin. Nat.* geeft geen troostrijke schets van de moeijelijkheden van Frankrijks financiële wedergeboorte. Een budget, zegt het blad, van 2000 millioen, laat in de werkelijkheid slechts 1300 millioen over, daar 700 millioen voor onderscheidene uitgaven voor de departementen en steden van de som voor het staatsbudget bestemd, moeten worden afgetrokken. Van de overblijvende 1300 millioen moeten 320 dienen voor de renten der gekonsolideerde schuld en 130 voor de vlottende schuld en dertigjarige obligatiën, zoodat er 850 millioen overblijven, waarvan de ministeriën van oorlog en marine 551¼ millioen noodig hebben, zoodat voor de andere ministeriën van het budget van 2000 millioen, geen 300 millioen overblijft.

Pater *Lacordaire*, door den telegraaf dood verklaard, leeft en neemt in beterschap toe.

Met betrekking tot het voorgevallene in het Zwitsersche kanton Genève, is heden alleen te berigten, dat *James Fazy* bij de nieuwe verkiezingen zich niet weder tot kandidaat stelt, en volgens sommigen voornemens is tot het ambteloose leven terug te keeren.

Men berigt nader, dat de verbrande **Infernal** geen linieschip maar een groot transport was, en dus het verlies slechts enkele tonnen gouds bedraagt.

Vijf visschersvaartuigen, te Berck tehuis behoorende, zijn in den nacht van den 13. op den 14. dezer, ten gevolge van het noodweder, op de banken van Etaples, Cucq en Camiers gestrand. De gezamenlijke bemanning dier vaartuigen, bestaande uit 32 koppen, is daarbij omgekomen. Onder hen bevonden zich 21 huisvaders.

Men spreekt van eene Israël. dame *Aijer*, die eene waardige opvolgster van *Rachel* zou wezen in de hooge tragedie.

Te Nizza is bij de opvoering der *Cenerentola* het gazen kleedje van eene der aktricen, mej. *Mistrali*, in brand geraakt. De heer *Ronconi*, die als don *Magnifico* juist neven haar stond, doofde de vlam met beide handen uit, zonder zelfs den volzin af te breken, die hij juist begonnen had. Ook de in brand gevlogene verloor geen oogenblik hare tegenwoordigheid van geest, zoodat de voorstelling niet werd afgebroken.

Tusschen den heer *Poli*, zouaaf in pauselijke dienst, en een Italiaanschen prins, heeft, ten gevolge van eene woordenwisseling over de politiek, een duël plaats gehad, waarin de prins in de borst gewond is.

— 20 *Nov.* Rente op tijd 3 pCt. 70.05; Oost.-Fr. Spw. 513; Sp. 3 pCt. 48⅜, 2 pCt. —.

BRUSSEL, 20 November.

In de Kamer van afgevaardigden heeft de minister van buitenlandsche zaken, de heer *Rogier*, bij de diskussiën over het adres van antwoord op de Troonrede verklaard, dat de Belgische Regering Italië heeft erkend enkel *als een feit, zonder aan te nemen de solidariteit voor de gebeurtenissen die hebben plaats gegrepen of die nog mogten plaats grijpen.* De minister heeft vervolgens de depêches voorgelezen, die betrekkelijk dit onderwerp tusschen de beide kabinetten zijn gewisseld.

Aan den kolonel der burgerwacht te Luik, die van Z. M. den koning der Nederlanden het officierskruis van de Eikenkroon bekwam, is door de officieren te Luik eene serenade gebragt, waarbij de kreten: *leve de koning*, *leve Willem III*, met warmte werden aangeheven.

ADVERTENTIËN.

*** Eene achtenswaardige weduwe, dochter van eenen Predikant, bevindt zich door eenen zamenloop van omstandigheden buiten hare schuld, in grooten nood. Met de som van *f* 350.— kan zij worden geholpen. De ondergeteekende, met haren nood bekend en begaan, gevoelt zich gedrongen, hare geloofsgenooten vriendelijk te vragen, dat zij hem de behulpzame hand bieden, om met Gods zegen haar uit hare verlegenheid te redden. Van hetgene men hem daartoe zal willen toevertrouwen, zal in deze Courant dankbare vermelding geschieden. J. C. VERHOEFF,
Utrecht, 14 Nov. 1861. Predikant.

Met hartelijken dank, doch onder zeer dringende aanbeveling is tot heden ontvangen: van N. N. 1 Coup. *f* 14,85 en 1 d°. *f* 19,80, te zamen *f* 34,65, van V. Muntb *f* 10; van N. N. Bankb. *f* 25; van N. N. uit A. *f* 5,96.

ATTENTIE s. v. p.

*** Eene hoogbejaarde fatsoenlijke JUFVROUW, welke gaarne hare zaken in orde wilde brengen, doch daartoe de somma van **honderd guldens** zoude benoodigd hebben, vraagt daartoe de hulp van welwillende menschenvrienden; de kleinste gift zal dankbaar ontvangen worden; men gelieve die te bezorgen lett E. bureau dezer Courant.

*** Heden overleed tot mijne diepe droefheid, op het onverwachts aan de gevolgen eener borstziekte, mijn eenige geliefde Zoon JAN WILLEM, in den ouderdom van ruim 5 jaren

Rotterdam, C. VAN DIJK,
18 November 1861. Kapitein op de Stoomboot *Stad Culemborg.*

*** Ter voldoening aan Artikel 58 van het Wetboek van Koophandel, wordt bij deze berigt, dat de Statuten der Naamlooze Vennootschap, onder de benaming van **Nederlandsche Rijn Spoorweg Maatschappij**, opgerigt bij acte op den 3 Julij 1845, ten overstaan van den Notaris Mr. JOHANNES COMMELIN, in tegenwoordigheid van getuigen te Amsterdam gepasseerd en geregistreerd op het Ontwerp, bewilligd bij Koninklijk Besluit van 1 Julij 1845 No. 4, gewijzigd bij acte op den 12. April 1850, mede ten overstaan van den Notaris Mr. JOHANNES COMMELIN, in tegenwoordigheid van getuigen, te Amsterdam gepasseerd en geregistreerd, op het Ontwerp, bewilligd bij Koninklijk Besluit van 15 Maart 1850 No. 9, nader zijn gewijzigd bij acte op den 15. October 1861, ten overstaan van den Notaris Mr. JOHANNES COMMELIN JUNIOR, in tegenwoordigheid van getuigen, te Amsterdam gepasseerd en geregistreerd, op het Ontwerp bewilligd bij Koninklijk besluit van 17 Augustus 1861 No. 60, en welke acte en Koninklijk Besluit zijn geplaatst in het officieel dagblad van 17 en 18 November 1861 No. 275.

BOEKVERKOOPING

*** bij Mej. de Wed. RIKKERS, in het Wed,
Donderdag, Geschiedenis en Aardrijkskunde,
Vrijdag, Regtsgeleerdheid, Nederlandsche Geschiedenis en *Muzijk-Instrumenten.*
Zaturdag, Bouwkunde, Plaatwerken, Boekenkasten, enz. T. DE BRUYN.

VENDUHUIS MARIAPLAATS.

*** Verkooping van eene aanzienlijke partij Fransche en Belgische zuiver **WOLLEN MANUFACTUREN.**

Op Dingsdag den 26. November 1861, des voormiddags ten 10 ure, bestaande in: stukken en Coupons **Castor** en **Castorine**, **Duffel**, **Montingo**, **Moskowa**, **Cachemir**, **Drap Coirsé**, **Satin** en **Cuir de Laine**, **Buxking**, **Mantelstoffen** en hetgeen verder zal worden aangeboden.

Te zien Maandag 25 November 1861 van 10—4 ure.

*** De Notaris VAN HEIJST, te Wijk bij Duurstede, zal, op Dingsdag den 26. November 1861, des morgens ten 9 ure precies, onder Langbroek, verkoopen:

Te beginnen op de Schoonoordsche steeg en van daar bij *G. van Donselaar* en *B. van Leeuwen*, Eene aanzienlijke partij **Eiken-**, **Iepen-** en **Populieren Boomen**, zware **Bergroeden**, **Eiken-**, **Iepen-** en **Beuken Platen**, **Stijlen**, **Balken**, **Palen**, **Pompen**, **Dwarsleggers**; **Planken**, **Eiken Wagenschot**, **Timmer-** en **Brandhout**, enz.

Nader onderrigt bij JOHANNES DAMEN, te Cothen.

*** De Notaris BORRET zal op Woensdag den 27 November 1861, des morgens ten 10 ure, te Utrecht, buiten de Tolsteegbarrière, op den Oudendijk verkoopen:

80 zware gerooide **Wilgen-** en eenige **Iepenboomen**, **Populierplanken**, **Eikenbalken**, **Stijlen** en **Palen**, **Beuken-**, **Iepen-** en **Esschenplaten**, eene partij **Takkenbossen**, alsmede **5000 drooge Beuken Farceelen.**

Daags voor de verkooping uitgenummerd te zien.

*** De Notaris VAN HEIJST, te Wijk bij Duurstede, zal op Woensdag, den 4. December 1861, na den middag ten een ure, te Wijk bij Duurstede, ten huize van de Weduwe J. D. VAN DIJK, aan de Markt, verkoopen:

Twee HUIZEN en ERVEN naast elkander, staande en gelegen te Wijk bij Duurstede, aan de Oeverstraat, zeer geschikt voor alle nering, waarin thans het huisschilders bedrijf wordt uitgeoefend.

Te aanvaarden 1 Mei 1862.

Nader onderrigt bij voornoemden Notaris.

NIJMEGEN.
NIEUWE CONCERTZAAL.

*** De Nieuwe Concertzaal, bij gelegenheid van het 5e. Nationaal Zangersfeest beroemd geworden, bevat ruimte voor eenige honderden personen, en heeft een groot geheel vrij orchestrum.

Artisten, Solisten of Gezelschappen van gemengden aard, die dezen Winter de Provinciën bereizen, kunnen, **tot het geven van Concerten of Voordragten, enz.**, zich aanmelden bij, en accoord maken met den ondergeteekende.

Nijmegen, GERBEN BLAAUW,
20 November 1861. *Kastelein.*

De heer DANJOU,

*** Fabrikant van **letters voor uithangborden** en van **Koper-ornamenten**, om alle soorten van voorwerpen in de Winkelkasten uit te stallen, leverancier van het huis v. D. SANDT en Cie, is gedurende twee dagen hier ter stede voor H. H. Handelaren te ontbieden in het Logement *het Vergulde Poortje*, op de Neude.

Adres te Brussel **DANJOU et SOEUR, rue de la Montagne**, No. 59.

BRABENDER'S
Verbeterde Alizarin-Inkt

is volkomen vrij van zuren, zoodat de Stalen Pennen er niet door worden aangedaan, ze vloeit gemakkelijk uit de pen, is bij den aanvang niet zoo bleek als andere inktsoorten en verandert zeer spoedig in het schoonste zwart. Zij verdikt niet, noch in de Pen, noch in den Inktkoker en beschimmelt nooit.

Ondanks hare vloeibaarheid is deze Alizarin-Inkt tevens voor Copiëer-Inkt uitmuntend geschikt.

Prijs 60, 40, 30 en 20 Cents het glazen Tonnetje.

Roode en Blaauwe Inkt,

brillant van kleur en goed vloeibaar, het Fleschje 20 Cts

J. ALEXANDER'S
RESERVOIR-PEN

is de gemakkelijkste en aangenaamste Pen voor allen, die eene ligte en loopende hand schrijven.

Het ¼ gros-doosje 75 Cts.

Ook geven wij hiermede kennis, dat de zoo gezochte **GILLOTT'S CORRESPONDENTIE-PENNEN** N°. 332 of *Driegaatjespen*, verder N°. 417 en N°. 0118, in ¼ gros-doosjes gepakt, weder voorhanden zijn.

Amsterdam, verkoophuis.	Hilversum, Andr. de Wit.
Utrecht, T. Uhlenbroek Choorstr.	Kuilenburg, J. v. Hondius.
T. Uhlenbroek O. Gracht bij de Hambargerbrug.	Loenen a/d Vecht, Wed. Mulder.
L. J. R. Bosch Lijnmarkt.	Vianen, B. Swaving.
P. J. Hainck	Wijk bij Duurst., Wed. C. Zon.
Amersfoort A. H. v. Ruiven.	IJsselstein, J. Groenhoff.
„ M. Steijreiff.	Zeist, C. G. Alllung.
Baarn, E. v. Dapperen.	En in de bekende depots in
„ Gez. Petersen Nobbe.	de andere steden

*** De Zalf en Pillen van Holloway. Keelziekten. Ontsteking in de keel, kliergezwellen en andere dergelijke ongemakken, treft men meestal veelvuldig aan in het natte jaargetij; zij worden gewoonlijk totaal genezen door ten minste tweemaal daags de mangelen onder de keel met de Zalf in te smeeren. De Zalf dringt door de huid, verdrijft de ontsteking en doet de verzweering ophouden. Deze behandeling is genoegzaam om de hevigste gevallen van keelziekten te genezen, mits men terzelfder tijd ook gebruik make van de Pillen. Wanneer het slikken van de Pillen pijn veroorzaakt, dan behoeft men alleen de Zalf te gebruiken, zoo lang tot dat het inzwelgen zonder pijn geschiedt. In gevallen van borstkwaal, longziekte, vastgezette koude, de eerste tijdperken van tering, scharlakenkoorts en mazelen, zijn de toebereidselen van Holloway niet minder aan te bevelen, in aanmerking genomen, de vele gevallen van genezing daardoor verkregen.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: Doosjes pillen à *f* 0,80, *f* 18, *f* 3,00, *f* 5,75, *f* 13,50, *f* 20,50. Potjes Zalf à 0, 9, *f* 1,85, *f* 3,00, *f* 13,85, *f* 20,95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij L. J. GROOTENDORST, te Utrecht; bij G. C. T. VAN DE ROEMER, te Amersfoort; en bij J. STRAATMAN, hoofddépôthouder te 's Bosch, alsmede te Londen, Strand, 244, en New-York 80 Maide Lanne. HOLLOWAY'S etablissement.

*** **STUDENTENLIEDEREN**, *op Muzijk in Prachtband f* 1.40.

Prof. W. HECKER, **Fragmenta XII Tabularum.** Met Inleiding en korte Aanteekeningen *f* 1,80. II. De **Romeinsche Constitutie**, naar VI boek van *Polybius*, met de vertaling en korte Aanteekeningen. *Bijdrage* tot de *Rom. Antiquiteiten* 90 Ct. III. **Schets** eener Inleiding op het leven van *Alexander den Groote f* 2,—. IV. **Het Staatsleven der Volken** 60 Ct. V. Prof. F. C. DE GREUVE, **Redenеerkunde.** Eene Handleiding bij de beoefening dezer wetenschap 50 Ct.

Alom te bekomen. P. VAN ZWEEDEN.

*** Een JONG MENSCH van de Prot. G... van goede getuigschriften voorzien, zag zich zoo spoedig mogelijk op een kantoor geplaatst als BEDIENDE in een Winkel of Magazijn. lett. N. bij den Boekhandelaar DE KRUYFF,

Erratum.

In de advertentie van de Heeren *Grijseels* ... geplaatst in de Courant van gisteren, stond: door een onzer geachte begunstigers, ieder ... lees: *waardoor ieder onzer geachte begunstige...*

N	GEHUWD.	
14	M. H. Nierstrasz en C. H. G. Hein.	Brielle
14	W. v. Oordt en J. E. v. Oordt.	Both...
14	W. J. N. van Slijpe en A. E. P. Overduin.	Giess...
	BEVALLEN.	
15	R. Baelde geb. de Koning, z.	Woer...
14	M. A. ten Cate geb. Craandijk, d.	Drag...
16	M. A. van der Drift geb. Brantjes, d.	Alkm...
15	J. M. v. Loon geb. Voorhoeve, d.	Zwolle
14	M. v. Muiden geb. de Marcas, d.	Midd...
15	J. H. Meier geb. Lamaison, d.	Amst...
13	J. J. M. Reeders geb. Wedding, z.	
16	W. P. Rauws geb. v. Appeltere, d.	Rotter...
14	M. Vlasman Rademacher geb. Schuitemaker, d.	Kamp...
16	N. Vermeer geb. Buijze, z	Elbur...
17	P. M. Vos geb. Pos, z.	Dordr...
15	J. M. Witsen Elias geb. v. Diesen, z.	Leeuw...
17	J. R. van Waardhuizen geb. van Dongen, d	Dordr...
15	J. A. IJssel de Schepper geb. Kruimel, z.	Deve...
15	A. F. Zaadnoordijk geb. Bolten, d.	Alkm...
	OVERLEDEN.	
14	J. H. Boot, 73 j.	Rotter...
13	Mej. A. C. J. v. Bosvelt.	's Hag...
13	H. M. v. Elsbroek	
12	L. Th. v. Kleeff, 8 j.	
18	C. Kunst, 68 j.	Dordr...
14	A. Luchtmans, d., 16 j.	Alkm...
14	C. M. Maritz v. Wijck, 90 j.	's Hag...
13	J. Reinold geb. Bouhuis, 77 j.	Amst...
15	H. S. v. Rijsoort, 41 j.	Charl...

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 20 November.

Tarwe onveranderd; 129 pd. b. Pools. *f* 380; dito *f* 385; Gelders. *f* 350 per 2400 kilo. Rogge doen; 119 pd. jar. Petersb. *f* 245; 119 pd. Arch. 121 pd. dito *f* 251; op levering Maart *f* 235; Mei...

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonne...*

Nov.	Uren	Wind rigt.	Wind kr.	Barom.	Ther. F.	Afwijk. d. Temp.	Vochtigh.	Gev. regen	Opm...
			N. o.						
20	2	zw.	13.0	767.01	42.1	— 0.2	0.82	0.	Zwaar...
	10	zw.	3.0	64.08	31.8	— 6.5	0.87	0.	Bijna...
21	8	zw.	5.0	61.01	35.8	— 1.3	0.91	0.	Betro...

20 Nov. 's morg. Barometerafwijkingen in afdalende ... Havre + 16.3, Portsmouth + 14.7, Plymouth + ... Parijs + 11.9, Brest + 10.9, Utrecht + 9.3 en ...pool + 9.1. Grootste verschil = 7.2 mm.

AMSTERDAM 20 November 1861.

Nederland.				
Werkel. Schuld	$2\frac{1}{2}$ pCt.		$63\frac{15}{16}$	
„ „	3	„	$76\frac{5}{8}$	
„ „	4	„	$99\frac{7}{8}$	$99\frac{1}{2}$
Oostindische Leening .	4	„	$97\frac{3}{4}$	
Aand. Handelm. . . .	$4\frac{1}{2}$	„	$140\frac{1}{8}$	$140\frac{5}{8}$
Leening	$4\frac{1}{2}$	„	$100\frac{1}{2}$	
Aand. Rijn-Spoorw. . .	$4\frac{1}{2}$	„	106	
Spanje.				
Obligatiën	2	„	$42\frac{3}{8}$	$42\frac{7}{16}$
„	3	„	$51\frac{1}{8}$	
„ Binnenl. . .	3	„	$48\frac{1}{16}$	$48\frac{3}{16}$
Amortisable Schuld			$17\frac{7}{8}$	$17\frac{3}{4}$
Bewijzen Coupon			$6\frac{14}{16}$	$6\frac{15}{16}$
Portugal.				
Obligatiën	3	„	$46\frac{3}{8}$	
Obligatien, 1856 60 . .	3	„	$45\frac{5}{16}$	$45\frac{3}{8}$
Rusland.				
Oblig. *Hope & Comp.*	5	„	$101\frac{7}{8}$	
Oblig. 1828/29	5	„	$100\frac{7}{8}$	101
Cert. 1840	4	„	$74\frac{3}{8}$	
„ Orig. 2e, 3e, 4e L.	4	„	$74\frac{1}{8}$	
Oblig. 5de Serie. . . .	5	„	$81\frac{7}{8}$	
„ 6de Serie 1855	5	„	$93\frac{7}{16}$	$93\frac{1}{2}$
„ te Londen . . .	$4\frac{1}{2}$	„	90	
„ te Londen 1859	3	„	$59\frac{3}{16}$	$59\frac{1}{4}$
„ bij *H. & Co.* 1860	$4\frac{1}{2}$	„	$89\frac{7}{8}$	
Certifik. van Assig. . .	6	„	$54\frac{1}{2}$	$54\frac{5}{8}$
Polen.				
Aand. 1335 fl. 500		*f*	166	
Pruissen.				
Obligatiën.	5	„	$105\frac{5}{8}$	
Oostenrijk.				
Oblig. bij *Goll & Comp.*	4	„	$43\frac{5}{8}$	
Oblig. Metalliek	5	„	$46\frac{7}{8}$	$46\frac{1}{16}$
„ Metalliek	$2\frac{1}{2}$	„	$24\frac{3}{8}$	$24\frac{7}{16}$
„ Rente Amst. . .	5	„	$69\frac{1}{2}$	$69\frac{3}{4}$
„ Nat. 1854	5	„	$55\frac{3}{8}$	$55\frac{1}{2}$
Bankaktiën			639	640
Aandeelen 1854			197	$197\frac{1}{2}$
„ 1860			357	
Braziliё.				
Geldl. 1824 £ 100 . .	5	„	$99\frac{1}{4}$	
Geldl. 1860	$4\frac{1}{2}$	„	$89\frac{7}{8}$	
Amerika.				
Venez. Obligatiën . . .	3	„	$22\frac{1}{8}$	$22\frac{3}{8}$
„ „	$1\frac{1}{2}$	„	$11\frac{3}{8}$	$11\frac{7}{16}$
Gren. Obligatiën . . .	$4\frac{1}{4}$	„	14	$14\frac{1}{16}$
Mexico. Obligatien . .	3	„	$26\frac{5}{8}$	$26\frac{3}{4}$
N.-Am. Illin. Obl. C. B.	7	„	$84\frac{3}{8}$	

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.